

Porezni aspekt donacija za područja pogođenih potresom

Igor Milinović, mag. oec.

Aktualno

U Narodnim novinama br. 2/2021 objavljen je Pravilnik o dopunama Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona, koji je stupio na snagu 9. siječnja 2021. Najznačajnija novina je da se ne plaće PDV na donacije pravnim i fizičkim osobama na potresom pogođenim područjima u Sisačko-moslavačkoj, Zagrebačkoj i Karlovačkoj županiji. Novina je i da će se te donacija priznavati u cijelosti kao porezno priznati rashodi neovisno o iznosu.

Na mrežnim stranicama Porezne uprave objavljen je tekst pod nazivom: „Porezni tretman donacija danih u svrhu otklanjanja posljedica katastrofe uzrokovane potresom na području Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije“ kojim je detaljnije pojašnjena ova problematika. O svomu navedenom detaljnije u nastavku teksta.

1. Oslobođenje od plaćanja PDV na donacije na područjima pogođenim potresom

Novim čl. 71.ta Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona, propisano je da su obveznici PDV oslobođeni plaćanja PDV-a na isporuke dobara i usluga, učinjene bez naknade ili protučinidbe, za pomoć područjima za koja je proglašena katastrofa Odlukom o proglašenju katastrofe na području pogođenom potresom (Nar. nov. br. 1/2021).

ističemo...

Navedeno znači da obveznik PDV-a pri nabavci dobara i usluga koje će donirati u područja pogođena potresom **može koristiti pretporez**. Prilikom donacije (isporuke) tih dobara i usluga **NE obračunava se PDV**.

To oslobođenje primjenjuje od prosinca 2020. pa do kraja 2021.

Primjer - Odluka od doniranju Crvenog križa zbog potresa

Trgovačko društvo „Veletrgovac“ d.o.o. kupilo je 20 električnih grijalica od društva „Sunce“ d.o.o. za što je dobiven račun na iznos 12.500,00 kn (od toga PDV 2.500,00 kn). Donesena je odluka da će se kupljene grijalice donirati Gradskom društvu Crvenog križa Petrinja kao pomoć osobama na području pogođenom potresu:

„Veletrgovac“ d.o.o.
Zagreb, Duga ulica 55
OIB: 78962949111

ODLUKA O DONACIJI

Ovom odlukom donira se 20 komada električnih grijalica vrijednosti 10.000,00 kuna (slovima: desetisućakuna) Gradskom društvu Crvenog križa, Petrinja, Turkulinova 7, OIB: 13663717738.

Doniranje se vrši u svrhu potpore osobama pogođenim potresom koje će provesti Gradsko društvo Crvenog križa Petrinja.

Predmeti donacije ove odluke isporučit će se Gradskom društvu Crvenog križa Petrinja najkasnije do 20.1.2021.

U Zagrebu dana 18.1.2021.

M.P.

Predsjednik uprave:

Izvršena je isporuka 20 radijatora Gradskom društvu Crvenog križa Petrinja za što je ispostavljena račun – otpremnica:

„Veletrgovac“ d.o.o.
Zagreb, Duga ulica 55
OIB: 78962949111

Gradsko društvo Crvenog križa Petrinja,
Petrinja, Turkulinova 7,
OIB: 13663717738

Mjesto izdavanja: Zagreb
Datum izdavanja: 20.1.2021.
Vrijeme izdavanja: 12:42
Datum isporuke: 20.1.2021.

RAČUN – OTPREMNICA BR. 211/1/2

R. br.	Naziv robe	Jed. mjere	Količina	Cijena	Ukupni iznos
1	Električna grijalica	kom	20	500,00	10.000,00
	UKUPNO				10.000,00

Oslobođeno obračuna PDV-a sukladno čl. 71.ta Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona.

Način plaćanja: Ostalo (donacija)

Odgovorna osoba: Pero Perić

Robu primio:

Robu isporučio:

Pravilnikom o PDV-u nije predviđeno prikazivanje oslobođenja od plaćanja PDV-a prema čl. 71.ta Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona u Obrascu PDV-a. Međutim, mišljenja smo da to oslobođenje bilo primjereno iskazati u Obrascu PDV-a na poziciji 1.10. – *Ostala oslobođenja.*

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Račun od dobavljača za električne grijalice			
Obveze prema dobavljačima	2200		12.500,00
Roba u skladištu	6600	10.000,00	
Pretporez	1600	2.500,00	
2) Donacija u robi			
Ostala neoporeziva darovanja	7358	10.000,00	
Prihodi na temelju upotrebe vlastite robe za ostale potrebe	76029		10.000,00
3) Razduženje zaliha za darovanu robu			
Nabavna vrijednost darovane robe	7109	10.000,00	
Roba u skladištu	6600		10.000,00

Kada se radi o isporukama uz naknadu u tuzemstvu koje se plaćaju iz primljene novčane donacije isporučitelj je obvezan obračunati PDV na obavljenu isporuku i ima pravo na odbitak pretporeza.

Osobe koje nisu obveznici PDV-a ne obračunavaju PDV na donacije dobara i usluga, ali ne ostvaruju pravo na odbitak pretporeza prilikom nabave dobara i usluga jer nisu obveznici PDV-a.

Na donacije dobara iz drugih država članica EU ne plaća se PDV u Republici Hrvatskoj.¹

2. Plaćanje poreza na dobit kod donacija za otklanjanje katastrofe uzrokovane potresom

Člankom 71.tb st. 1. Pravilnika je propisano da iznimno od Zakona o porezu na dobit, porezno priznatim rashodima smatraju se i sve donacije dane pravnim ili fizičkim osobama koje se odnose na otklanjanje posljedica katastrofe uzrokovane potresom na području Sisačko-moslavačkoj, Zagrebačkoj i Karlovačkoj županiji.

ističemo...

To znači da su donacije (u novcu i naravi) za područja pogođenim potresom u cijelosti porezno priznati rashodi neovisno o prihodima prethodne godine tj. neovisno o visini vrijednosti donacije.

Navedeno se primjenjuje kod podnošenja prijave poreza na dobit za 2020 i 2021. godinu.

3. Poreza na dohodak kod danih donacija za otklanjanje katastrofe uzrokovane potresom

Člankom 71.tb st. 2. Pravilnika je propisano da „*iznimno od posebne propisa o oporezivanju dohotka porezno priznatim izdacima koji ne uvećavaju osobni odbitak smatraju se i sve donacije dane pravnim ili fizičkim osobama koje se odnose na otklanjanje posljedica katastrofe prema Odluci iz članka 71.ta stavka 1. ovoga Pravilnika.*“

ističemo...

To znači da će **obrtnici i ostale samostalne djelatnosti** koje utvrđuju dohodak putem poslovnih knjiga, donaciju prikazati kao izdatak, neovisno o visini ostvarenih primitaka.

Navedeno se primjenjuje prilikom podnošenja godišnjih prijava poreza na dohodak za 2020. i 2021. godinu.

Građani za dane donacije moći će uvećati osobni odbitak do visine 2% primitaka podnošenjem Obrasca ZPP-DOH ili godišnje prijave poreza na dohodak prilažući potvrdu o donaciji ili presliku naloga o doznaci u novcu na račun državnog proračuna.

4. Porez na dohodak kod donacija koje se primile fizičke osobe (građani)

Vezano uz oporezivanje porezom na dohodak primitaka koje ostvare primatelji donacije, na mrežnim stranicama Porezne uprave navedeno je sljedeće²:

1 Izvor: https://www.porezna-uprava.hr/Stranice/Porezni-tretman-donacija_potros.aspx

2 Izvor: https://www.porezna-uprava.hr/Stranice/Porezni-tretman-donacija_potros.aspx

„Primatelji donacija

Dohotkom se ne smatraju primljene donacije zbog uništenja i oštećenja imovine radi uklanjanja i ublažavanja posljedica proglašene katastrofe na području pogođenom potresom koje građanima isplaćuje:

- jedinica lokalne samouprave temeljem posebnih propisa ili
- poslodavac pod uvjetom da su potpore omogućene na transparentan način svim radnicima koji su štetu pretrpjeli.

Građanima se primljena donacija (materijalna i financijska dobra) ne smatra dohotkom ako je prikupljena u:

- **humanitarnim akcijama** koja se organizira prema propisu kojim se uređuju uvjeti prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći ili
- **javno oglašenim akcijama** (putem javno dostupnih izvora, televizije, interneta, društvenih mreža, i sl.), iz kojih nedvojbeno proizlazi potrebitost osoba. Javno dostupnim izvorima smatra se popis osoba koje su pretrpjele štetu, a koje je objavio nadležni stožer, jedinica lokalne samouprave ili neko drugo tijelo.

Donacije u novcu je potrebno izvršiti na javno objavljen žiro-račun građanina u potrebi, otvoren zbog prikupljanja sredstava u okviru te akcije. U slučaju da se bilo koji uvjet ne može ispuniti zbog objektivnih okolnosti potrebno je o tome osigurati podatke tj. vjerodostojnu dokumentaciju.

Dohotkom se ne smatraju ni darovanja primljena za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala te troškove prijevoza i smještaja u zdravstvene ustanove), rješavanje kojih nije plaćeno obveznim, dopunskim, dodatnim i privatnim zdravstvenim osiguranjem niti na teret sredstava građanina, a pod uvjetom da je darovanje, odnosno plaćanje nastalih izdataka za tu namjenu obavljeno na žiro-račun primatelja dara ili zdravstvene ustanove te na temelju vjerodostojnih isprava. Ako primljena darovanja nisu u cijelosti ili dijelom utrošena za zdravstvene potrebe primatelja, humanitarne svrhe odnosno općekorisne svrhe, neutrošena novčana sredstva ili vrijednost darovanja smatraju se oporezivim primitkom. Iznimno, neutrošena novčana sredstva ili vrijednost darovanja ne smatraju se oporezivim primitkom ako se isti dalje daruju za zdravstvene potrebe, humanitarne svrhe odnosno općekorisne svrhe.“

Kao što je vidljivo, u svom tekstu Porezna uprava ne spominje mogućnost davanja donacija fizičkim osobama (građanima) bez plaćanja poreza na dohodak (osim prije navedenih situacija) kako je to propisano u čl. 8. st. 2. t. 1.e) Zakona o porezu na dohodak³. Stoga, nadamo se da će Porezna uprava izreći svoje stajalište i po tom pitanju, kako bi se u praksi uklonile nejasnoće koje su nastale oko navedenog.

Potpore fizičkim osobama kod uništenja i oštećenja imovine zbog elementarnih nepogoda NE prikazuju se u Obrascu JOPPD.

U nastavku dajemo primjer doniranja radnika koji je pretrpio štetu od potresa.

Primjer - Odluka od doniranju radnika zbog potresa u novcu

Predsjednik uprave društva „Mjesec“ d.o.o., Duga ulica 28, OIB: 789629491111 u skladu s društvenim ugovorom i čl. 4. st. 4. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17 do 1/20) donosi sljedeću

ODLUKA O DONACIJI FINANCIJSKIH SREDSTAVA

Doniraju se financijska sredstva u iznosu 10.000,00 kn (slovi-ma: desetisućakuna) radniku Ivi Iviću iz Petrinje, Kratka ulica 2, OIB: 23345334932 kao potpora za sanaciju štete na kući koja je nastala uslijed potresa.

Navedeni iznos donirat će se radniku Ivi Iviću na njegov tekući račun.

Od Ivi Ivića potrebno je zatražiti vjerodostojnu dokumentaciju iz koje će biti vidljivo oštećenje kuće.

U Zagrebu dana 18.1.2021.

M.P.

Predsjednik uprave:

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Donacija radniku u novcu			
Žiro račun	1000		10.000,00
Ostala neoporeziva darovanja	7358	10.000,00	

5. Dokumentacija potrebna kod donacije

Sukladno čl. 71. ta i 71.tb Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona, za donacije osobama pogođenim potresom porezni obveznik je dužan u svom knjigovodstvu osigurati sve potrebne podatke o obavljenim donacijama te dokumentaciju koja će se smatrati vjerodostojnom na temelju akata koje će donositi nadležni stožer ili ostale dostupne vjerodostojne dokumentacije koja se može pribaviti.

Dakle, davatelj donacije treba donijeti odluku o donaciji (ili sklopiti ugovor o donaciji).

Ako se donacija obavlja osobama koje se pretrpjele štetu zbog potresa, potrebno je pribaviti određenu vjerodostojnu dokumentaciju o nastalom uništenju ili oštećenju imovine (primjerice dokument o prijavi ili procjeni štete, fotografije o nastaloj šteti i dr.).

Ako se donacija vrši u dobrima, potrebno je osigurati dokaz (dokument) o predaji dobara primatelju donacije kao što je primjerice: otpremnica, izdatnica, potvrda o primitku donacije, zapisnik o primopredaji i sl.

³ Članak 8. Zakona o porezu na dohodak:

„(2) Dohotkom se ne smatraju niti:

1. primici po posebnim propisima:

...

e) potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog elementarnih nepogoda“